

Materiál na rokovanie
Hospodárskej a sociálnej rady SR
dňa 22. 03. 2022

k bodu č. 1

Stanovisko ZMOS
k materiálu: Návrh Partnerskej dohody SR na roky 2021 – 2027

Všeobecne k návrhu:

Materiál **Návrh Partnerskej dohody Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027**, ktorý predkladá na rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky podpredsedníčka vlády a ministerka investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie, **je základný strategický dokument na národnej úrovni** vypracovaný v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) na účely čerpania finančných prostriedkov z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu plus, Kohézneho fondu, Fondu na spravodlivú transformáciu a Európskeho námorného, rybolovného a akvakultúrneho fondu, ako aj pre Fondu pre azyl, migráciu a integráciu, Fondu pre vnútornú bezpečnosť a Nástroja finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku.

Predkladaný materiál stanovuje stratégiu a priority Slovenskej republiky pre efektívne využívanie finančných prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie v objeme 12,6 mld. EUR na obdobie od 1. januára 2021 do 31. decembra 2027. Investície budú smerované do oblastí podpory v rámci piatich cieľov politiky súdržnosti:

- 1. Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa**
 - 2. Zelenšia, nízkouhlíková a odolná Európa**
 - 3. Prepojenejšia Európa**
 - 4. Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa**
 - 5. Európa bližšie k občanom**
- a Fondu na spravodlivú transformáciu**

Návrh Partnerskej dohody 2021-2027 bol 10. decembra 2021 zaslaný Európskej komisii na ďalšie neformálne posúdenie, tzv. – Interservice consultations rámci ktorého sa k materiálu vyjadrujú jednotlivé generálne sekretariáty. Pripomienky Európskej komisie doposiaľ doručené. Predkladaný materiál bude po doručení pripomienok Európskej komisie upravený (napr. v častiach týkajúcich sa využitia pravidiel flexibility v legislatíve Európskej únie, ktoré umožňujú prevody medzi fondmi, ako aj prevody medzi kategóriami regiónov). Úpravy materiálu na základe pripomienok Európskej komisie budú diskutované so sociálno-ekonomickými partnermi. K materiálu v súčasnosti prebieha proces posudzovania vplyvov na životné prostredie.

K materiálu prebieha proces posudzovania vplyvov na životné prostredie - Strategické hodnotenie životného prostredia.

Materiál bol predmetom riadneho medzirezortného pripomienkového konania od 24. februára 2022 do 10. marca 2022. Pripomienkujúce subjekty uplatnili v rámci medzirezortného pripomienkového konania 278 zásadných pripomienok.

Materiál sa predkladá na rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky s rozporom Žilinského samosprávneho kraja, Splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, Hlavného mesto SR Bratislava a hromadnej pripomienky. Ďalšie rozporové konanie prebehne na rokovaní Rady vlády Slovenskej republiky pre politiku súdržnosti 2021 – 2027, ktoré sa uskutoční 24. marca 2022.

Stanovisko ZMOS:

ZMOS uplatnilo v medzirezortnom pripomienkovom konaní 13 pripomienok (12 zásadných, 1 obyčajnú). Zo strany predkladateľa bolo akceptovaných 5 pripomienok, 1 nebola akceptovaná a 6 pripomienok bolo čiastočne akceptovaných. Rozporové konanie k neakceptovanej a čiastočne akceptovaným pripomienkám sa uskutočnilo 18. marca 2022.

Pri čiastočne akceptovaných pripomienkach ide o naše najzásadnejšie pripomienky, ktoré na úrovni Partnerskej dohody 2021-2027 nemohli byť rozpracované. V zmysle záverov z rozporového konania bude ZMOS požadovať ich rozpracovanie na úrovni Programu Slovensku, a to:

- **Podporu malých obcí a rozvoja vidieka prostredníctvom CLLD / MAS**
- **Nedostatočný až žiaden rozmer rozvoja vidieka v PD – požadujeme špecifikovať v cieľoch a opatreniach**
- **Detailnejšie rozpracovanie synergie s Európskym poľnohospodárskym fondom pre rozvoj vidieka (MPRV SR)**

Stanovisko MIRRI: Samotný nástroj Miestny rozvoj vedený komunitou nebude v prostredí PD SR využitý, resp. bude zabezpečená len doplnkovosť s aktivitami realizovanými prostredníctvom prístupu Leader. Podpora malých obcí však nebude vylúčená.

Nástroj IÚI zo svojej podstaty nevyklučuje jednotlivých aktérov z podpory. Práve naopak, prostredníctvom nastaveného mechanizmu umožňuje realizovať integrované akcie naprieč celým územím.

Do PD bude doplnené nasledovné: "Nad rámec alokácie, vyčlenej pre IÚI bude ponechaná časť alokácie pre realizáciu dopytového mechanizmu, a to najmä z dôvodu zníženia rizika nerovnomernej absorpcie zdrojov (implementačná krivka), prípadne na sanáciu dodatočných potrieb samospráv, vrátane menších obcí. Indikatívny pomer delenia IÚS vs. dopytový prístup bude riešený na úrovni Programu Slovensko."

Týmto sa deklaruje podpora aj vidieckych území.

Dopytové výzvy pre malé obce budú riešené v rámci Programu Slovensko vo vymedzenom okruhu aktivít, zabezpečia podporu potrieb malých obcí, súčasne nastavovanie týchto výziev bude v rámci koordinačného mechanizmu synergie zabezpečované spolu v súčinnosti s PRV cez Spoločnú poľnohospodársku politiku.

- **Požiadavka ponechať možnosť navýšenia / zmeny alokáci pre IÚS a územia UMR, pokiaľ sa zmenia transfery z fondov a transfery v rámci menej a viac rozvinutých území v prospech stratégií IÚS**
- **Požiadavka na zmenu metodiky výpočtu alokácie pre územia UMR na základe Konceptie územného rozvoja Slovenska, ktoré nebude znevýhodňovať menšie mestá**

v blízkosti jadrového mesta UMR (ide o približne o necelú desiatku miest na Slovensku: Vrútky, Svit, Sliach,...)

Stanovisko MIRRI: Do textu PD bude doplnené slovo "minimálne" v zmysle pripomienky, že sú to minimálne garantované objemy alokácie pre IÚS, ktoré sa môžu navýšiť bez potreby následného zásahu do znenia PD.

V tomto štádiu finalizácie PD nie je možné akceptovať pripomienku k zmene metodiky výpočtu alokácie pre UMR.

Infrmácia v PD o metodike, ako aj alokáciách je indikatívna a bude spresnená v Programe Slovensko - v tomto zmysle bude upravená textácia v PD. ZMOS bude zároveň pri negotáciách Programu Slovensko uplatňovať pripomienku k zmene metodiky a bude v tejto súvislosti požadovať technické rokovania.

Ambíciou MIRRI je navýšiť celkovú alokáciu na IÚI ako aj rozšíriť okruh aktivít oprávnených pre IÚI.

- **Požadujeme špecifikovať administratívnu podporu pre subregionálnu úroveň územnej samosprávy, pre územia mimo UMR na úrovni miestnej územnej samosprávy, tak aby sa jej dostalo podpory ako je to v prípade podpory administratívnych kapacít UMR**

Stanovisko MIRRI: Podpora administratívnych kapacít bude financovaná z viacerých zdrojov (TA, národné projekty, projekty) a na viacerých úrovniach - regionálne centrá, technické sekretariáty, cieľ 5, administratívne kapacity MRK.

Do textu PD bude doplnené, že pri podpore administratívnych kapacít budú môcť byť využité už existujúce kapacity v území.

Priebežne bude prebiehať diskusia o konkrétnom rozsahu podpory administratívnych kapacít v území.

Záver:

ZMOS súhlasilo s vyhodnotením pripomienok zo strany predkladateľa, ale za podmienky ich špecifikovania a detailnejšieho zohľadnenia na úrovni Programu Slovensko, v ktorom bude požadovať:

- vymedzenie alokácie na aktivity pre malé obce prostredníctvom dopytových výziev a vymedzenie kategórie malých obcí.
- vymedzenie dodatočnej administratívnej a technickej pomoci pre územie z Technickej pomoci Programu Slovenska, odhliadnúc od podporovaných kapacít na regionálnej úrovni a úrovni území UMR.
- zmenu metodiky výpočtu alokácie pre UMR v zmysle Konceptie udržateľného regionálneho rozvoja a neznevýhodnenie stredne veľkých a menších miest a obcí v blízkosti jadrových miest UMR.
- navýšenie alokácie pre IÚS - spoločná požiadavka stavovských územných organizácií.

Materiál Návrh Partnerskej dohody Slovenskej republiky 2021-2027 odporúčame postúpiť do ďalšej časti legislatívneho procesu.

**Mgr. Branislav Tréger, PhD.
predseda ZMOS**